

УДК 681.51+528.88

Крижановський Є. М., Гребенюк Н.О. (Україна, Вінниця)

СТВОРЕННЯ СХЕМ ЕКОМЕРЕЖ ОБЛАСНОГО РІВНЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

На конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро у 1992 р. було прийнято базовий документ “Порядок денний на XXI століття”, який передбачає гармонійне поєднання усіх компонентів розвитку – економічного, соціального та екологічного, стверджує засади переходу до збалансованого природокористування в усіх без виключення країнах світу. Одним із принципів ідеї сталого розвитку є створення Всеєвропейської екологічної мережі, яка є системою цінних з екологічної точки зору природних територій, взаємно поєднаних з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території. Серед фахівців з охорони природи провідних країн поширилося переконання, що заповідні об’єкти та ділянки з різним природоохоронним статусом та режимом мають, передусім, не лише функцію збереження та розселення рідкісних та зникаючих, науково або естетично цінних видів біоти, важливих конкретних територій, екосистем, ландшафтів або інших окремих об’єктів природи, осередків біорізноманіття (біотичний аспект екомережі), а й функцію забезпечення регуляції біосферних процесів та підтримки екологічної рівноваги, посилення здатності біогеоценотичного покриву до самовідновлення (екостабілізуючий аспект екомережі).

В рамках створення Всеєвропейської екологічної мережі створюється також Всеукраїнська екологічна мережа. Одним із перспективних регіонів з точки зору природного потенціалу та можливостей формування екологічної мережі є Вінницька область.

Базовими елементами екологічної мережі є: природні ядра, буферні зони, екологічні коридори, відновлювані території та території природного розвитку.

Проаналізувавши території природно-заповідного фонду Вінницької області з точки зору їх екологічної цінності, статусу охорони, площі, розташування, із їх числа були вибрані ті об’єкти, які можуть виконувати роль ключових територій. Для виділення структурних елементів мережі було використано геосистемний підхід, який враховує біологічні параметри місцевості та еколого-географічне значення. Було виділено основні природно-заповідні об’єкти та території, розташовані в межах Вінницької області.

Використовуючи інструментарій ГІС «Панорама» здійснено ідентифікацію основних елементів екологічної мережі області, нанесення об’єктів та сформовано легенду карти. Результуюча карта приведена на рис. 1.

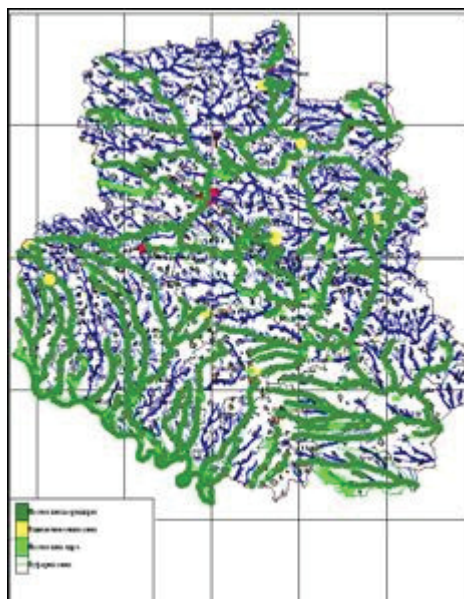

Рис. 1. Схема екомережі Вінницької області